

PRESSEMEDDELELSE fra Bryghusgruppen

16. januar 2006

"BAGGRUNDS-DOKUMENTATION"

SAMMENFATNING

Borgere i København har organiseret sig i borgergruppen "Bryghusgruppen" med det formål at kæmpe mod Københavns Kommunes og Fonden Realdanias planer om at bygge på Bryghusgrunden ved Indre Bys havnefront.

Bryghusgruppen kæmper for bevarelse og nænsom udvikling af Bryghusgrunden som et grønt rekreativt fristed for københavnere og deres børn. Derfor foreslår Bryghusgruppen, at Bryghusgrunden og arealet ved Bryghusgrundens havnefront udlægges som en Kongens Bryghushave med havne-, have- og legeanlæg i harmoni med Bryghusmiljøets uvurderlige kulturmiljø og historiske by- og landskabsarkitektoniske karakter: Den fredede Materialgaard, den fredede Hestegardekaserne, det bevaringsværdige miljø i Frederiksholms Kanal, det fredede Chr. d. IV's Pakhus, Søren Kierkegaards Plads og københavnernes havnefront. At bygge på Bryghusgrunden vil være en københavnerefjendsk handling og stride mod idealer i dansk kulturmiljøpraksis.

Bryghusgruppen kæmper derudover for bevarelse og modernisering af den mere end 35 år gamle legeplads på Bryghusgrunden, der i dag benyttes af hundredvis af børn og børnefamilier i Frederiksholm-kvarteret og tilstødende kvarterer samt ikke mindst af Frederiksholms institutioner, herunder skolen, der er ved at revne af børn, fritidshjem, der kun kan aftage halvdelen af skolens børn, og børneinstitutioner, der har deres daglige gang på legepladsen på Bryghusgrunden. Et byggeri på Bryghusgrunden vil sløjfe og nedrive børnenes fristed og amputere institutionernes muligheder for at tilbyde udeareal og fysiske udfoldelsesmuligheder. Det vil være en politisk skandale, hvis det sker.

BRØDTEKST

Bryghusgruppen har fungeret siden 1. november 2005, men trådte formelt sammen som en borgergruppe den 10. januar 2006. Det er en demokratisk borgergruppe, hvor alle, der kæmper for samme formål, kan bidrage og få indflydelse på Bryghusgruppens virke.

Bryghusgruppen har etableret en **hjemmeside** på internettet, der beskriver, debatterer og præsenterer visioner for Bryghusgrundens og havnefrontens fremtid. Adressen er:
www.talkingpoints.dk/bryghusgrunden.html.

Derudover har Bryghusgruppen kort før jul startet en **underskriftindsamling** for ideen om en Kongens Bryghushave og mod Københavns Kommunes, Ørestadsselskabets og Fonden Realdanias planer om byggeri på Bryghusgrunden og havnefronten.

Baggrund

Kongens Bryghus nedbrændte i 1960. Men helt siden 1883 har Bryghusgrunden været genstand for gentagne kampe om dens endelige anvendelse. Officielle arkitektkonkurrencer i 1941, 1967, 1993 har introduceret langt over 100 forslag til dens anvendelse. Men alle forslag er blevet forkastet i sidste øjeblik med henvisning til Bryghusgrundens lidenhed og nærmiljøets enestående historiske, fredede og bevaringsværdige by- og landskabsarkitektoniske karakter. Et byggeri på Bryghusgrunden vil stride mod dansk kulturarvspolitik, hvor der bl.a. står: "Det er ikke bare de enkelte kulturhistoriske elementer, der skal

sikres. Ofte er deres omgivelser af en sådan værdi, at de bør bevares som værdifulde kulturmiljøer.” Bryghusgruppen mener, at hvis ikke Frederiksholms Kanal-kvarterets uerstattelige kulturmiljø respekteres, da vil bygherrer over hele landet have frit lejde til at knægte kulturarven.

En lang række private initiativer har tillige frembragt planer for Bryghusgrunden, dog uden at nogen af dem er blevet realiseret.

Nørgaard-arkitekternes forslag fra 1973 om en grøn Bryghusgrund

Det mest enestående arkitektudkast blev fremlagt i 1973 af daværende direktør for Carlsberg, A. W. Nielsen, og arkitekterne Ole og Edith Nørgaard. Deres forslag gik i sin enkelhed ud på at udlægge Bryghusgrunden som et grønt areal for københavnernes med havne- og haveanlæg og en legeplads. Bryghusgruppen har taget dette idéudkast til sig som inspiration. Derfor foreslår Bryghusgruppen, at der på Bryghusgrunden etableres en Kongens Bryghushave i harmoni med nærmiljøets unikke by- og landskabsarkitektoniske karakter.

Bryghusgrundens skæbne er efter Bryghusgruppens opfattelse, at den ikke skal spille op til det omkringliggende miljø i form af et nyt byggeri, men derimod samle de historiske strømninger i nærmiljøet i form af en Kongens Bryghushave, hvor dels kulturarven kan fremhæves, og hvor københavnernes kan nyde og udnytte Frederiksholms og Slotsholmens herlighedsværdier og kulturtilbud.

Københavnserfjendsk handling

Det vil efter Bryghusgruppens og københavnernes opfattelse være en decideret københavnserfjendsk handling, hvis man i året 2006 nedlægger grønne fristeder, herunder legepladser, der i generationer har udgjort rekreative udfoldelsesmuligheder, i Indre By, og som igennem en modernisering og udvikling vil kunne få kvarterets kulturarv og kulturmiljø til at fremstå endnu skønnere end i dag.

Bryghusgruppen og københavnere mener, at den politiske håndtering af udviklingen af havnen som et grønt rekreativt område for københavnere i vidt omfang har været en fiasko. Tilmed er der på Indre Bys havnefront ikke anlagt et eneste fristed eller rekreative områder, hvor københavnernes på deres havnefront kunne "boltre sig," bortset fra monotone sten-promenader. Bryghusgrunden er sidste mulighed for at vise, at københavnernes havnefront ikke kun er en "legeplads" for milliardstore private investorer med sten, glas, stål og beton i værktøjskassen og tegnebogen, men også et enestående og unikt miljø som københavnernes, herunder også deres børn, hvor de skal have mulighed for at udfolde sig i.

Kommunen & Ørestadsselskabet – En uskøn blanding?

Bryghusgrunden blev i 1994 overdraget fra Københavns Kommune til Ørestadsselskabet som en del af kommunens bidrag til dette selskab. Ørestadsselskabet ny direktør, Jens Kramer Mikkelsen, tidl. Overborgmester, solgte grunden til Fonden Realdanias datterselskab, Realea A/S, med overtagelse 1. januar 2006. Ikke fordi Ørestadsselskabet vil Københavns Indre Bys det godt, men fordi deres eneste interesse er at skrabe så mange penge som muligt ind på Indre Bys borgeres og børns bekostning.

Jens Kramer Mikkelsens involvering i salget giver en ekstra forpligtelse – et ansvar - for hans nyvalgte efterfølger, Ritt Bjerregaard, mener Bryghusgruppen.”

Fonden Realdania skyder sig selv i foden

Fonden Realdania vil bygge kontorer, nogle boliger og en udstillingshal for Dansk Arkitekturcenter. Sidstnævnte holder i dag til i Gammel Dok på Christianshavns havnefront. Fonden Realdania har informeret offentligheden om, at de selv forventer at flytte sine aktiviteter til et nyt byggeri på Bryghusgrunden, skulle det blive realiseret mod københavnernes vilje.

Bryghusgruppen er meget forundret over, at netop Fonden Realdania skulle blive den private investor, der vil tilplastre og lukke kæden af sten-, glas-, stål- og betonmiljøer på havnefronten med endnu et byggeri.

Fonden er en af Danmarks rigeste med en formue på cirka 25 milliarder kroner. Men Fonden betegner også sig selv som en almenevelgørende organisation, der vil fremme kvaliteten i det byggede miljø, som de selv definerer som byggeri, pladser, parker og anlæg. Fonden spiller en nøglerolle i udviklingen af en mere kvalitativ dansk bygge- og byudvikling. Derfor undrer det Bryghusgruppen og Københavnerne, at netop de skulle ønske at kompromittere det uerstattelige kulturmiljø og de bygningshistoriske herlighedsværdier i Bryghusmiljøet. Blandt Fonden Realdanias egne kriterier for fondstildelinger lægger Fonden Realdania vægt på, at projekter skal have lokal opbakning, skal gavne lokalområdet og ikke mindst, at borgernes livskvalitet i lokalmiljøet skal gavnnes. Fonden er i øvrigt gået ind i en række forsknings- og projektforsøg, der som eneste formål har at udvikle borgerinddragelse i forbindelse med by- og byrums udvikling.

Hvorfor sker det ikke i forbindelse med Bryghusgrunden, spørger Bryghusgruppen.

Lad det være sagt meget klart: Bryghusgruppen mener ikke, at et byggeri på Bryghusgrunden – uanset dets mulige arkitektoniske kvaliteter – vil leve op til Kulturministeriets og Kulturarvsstyrelsens principper om forvaltning af værdifulde kulturmiljøer. Ligeledes vil Fondens egne kriterier og Fondens eget ideal om borgerinddragelse blive krænket. Måske Fonden Realdania er blevet forblændet af udsigten til også at få fin havnefrontadresse og hjørnekontorer i et af Indre Bys mest unikke miljøer ved Frederiksholms Kanal.

Bryghusgruppen mener, at Fonden Realdanias almenevelgørende mission i tilfældet Bryghusgrunden er blevet tilsidesat til fordel for Fondens anden overordnede målsætning, nemlig at forrente dens egenkapital. Det ønsker Bryghusgruppen ikke, at Bryghusgrunden og Indre Bys unikke havnefront skal stille sig til rådighed for. Vil Fonden Realdania have nyt hovedsæde, og vil Fonden Realdania finansiere byggeri af såkaldt høj arkitektonisk kvalitet, så må de berige andre lokaliteter, der ikke allerede er karakteriseret ved netop en høj arkitektonisk kvalitet og uvurderlige kulturmiljøer.

Derimod er Bryghusgruppen og københavnerne bestemt indstillet på at gå i dialog med Fonden Realdania, dets aktieselskab Realea, Københavns Kommune og andre interessenter om etablering af et Københavnerfristed af det 21. århundrede på Bryghusgrunden i harmoni med nærmiljøets unikke kvaliteter.

Kommuneplan og lokalplan giver ikke hjemmel

En anden side af Kampen for Bryghusgrunden er spørgsmålet om Kommuneplan og Lokalplan. Den 1. februar 2006 foreligger den nye Kommuneplan for København (den foreligger pt. i endeligt forslag). Både denne og den foreliggende lokalplan for Bryghusgrunden giver ikke hjemmel til Fonden Realdanias planer for et nyt byggeri. I de to planer står udtrykkeligt, at der på Bryghusgrunden ikke må bygges kontorer og boliger. Derfor pusler Fonden Realdania og københavnske planmyndigheder pt. med at udarbejde oplæg til ændring af kommunens planer for at imødekomme Fonden Realdanias bygge- og anvendelsesønsker.

Bryghusgruppen er fortørnet over, at københavnske politikere og deres planmyndigheder er så ensidige i deres prioriteringer af Københavns og Indre Bys kultur- og herlighedsværdier, at man alene ønsker at imødekomme Danmarks mest magtfulde aktør inden for det byggede miljø, Fonden Realdania.

Bryghusgruppen kræver, at københavnske politikere vågner op og begynder også at imødekomme københavnerne. Det er trods alt deres by, deres havnefront og deres Bryghusgrund, deres fristeder, som politikerne skalter og valter med.

Hvornår vil københavnske politikere imødekomme borgerne, når det kommer til Indre Bys havnefront? Forhåbentlig nu i tilfældet Bryghusgrunden, da det er sidste mulighed. Giver der grønt lys for Fonden Realdanias egennyttige prestige-projekt på Bryghusgrunden pålægges københavnerne, ikke mindst dem i Indre By, at sige uigenkaldeligt farvel til deres herlighedsværdier og kulturmiljøet på Frederiksholm og Slotsholmen.

Børnenes og institutionernes fristed kanøfles

Historien er, at i slutningen af tresserne demonstrerede københavnerne og børn på Rådhuspladsen i deres kamp for fri rum og fristeder. En håndfuld demonstranter blev inviteret op på overborgmester Urban Hansens

kontor, hvor han lovede at forære dem et fristed. Kort tid efter blev Bryghusgrunden stillet til rådighed for byens børn. Legepladsen var i starten en byggelegeplads. Tuborg og Carlsberg leverede gamle træølkasser. Og et par gange om måneden blev der leveret aflagte euro-paller til at bygge med. I mere end 35 år har Bryghusgrunden huset en af Indre Bys største legepladser. Den har siden da fungeret som fristed for børn i Indre By i deres fritid. Men derudover er den i dag et rekreativt fristed og legeplads for den nærliggende kommuneskole, der er ved at sprænge alle rammer på grund af tilgangen af børn i kvarteret, for Vartov Fritidshjem, der i årtier har brugt Bryghusgrunden som eneste udendørsareal, samt for Vartov børnehaverne.

Bryghusgruppen mener, at det vil være en politisk skandale, hvis ikke planerne for fremtidens Bryghusgrund inkluderer et rekreativt fristed og en legeplads for kvarterets børn, deres institutioner og deres familier. Hverken i Frederiksstaden, på Gammelholm, i middelalderbyen, på Slotsholmen, på Frederiksholm, i Glyptotekkvarteret eller på Kalvebod Brygge har man fra bystyret fundet anledning til at leve op til sin vision om en sund, børnevenlig og miljørigtig hovedstad. Derfor er det Bryghusgruppens opfattelse, at københavnske børn, deres familier og institutioner har krav på et fristed for fysisk rekreativ udfoldelse på Bryghusgrunden – i øvrigt i fin tråd med regeringens politik på området "børn og motion."

At sløjfe med et pennestrøg og nedlægge Bryghusgrundens legeplads for at imødekomme en privat investors prestigedrømme vækker harme og forekommer Bryghusgruppen at være en politisk anstødelig beslutning.

Politiske tilsagn

Medlemmer af den nyetablerede borgergruppe, Bryghusgruppen, forsøgte i løbet af kommunalvalgkampen at bringe spørgsmålet om Bryghusgrunden på dagsordenen. Flere politikere har udtrykt sympati og forståelse for Bryghusgruppens og københavnernes vision om en havnefront, hvor også borgerne og deres børn tilgodeses. Det mest markante tilsagn er måske kommet fra den nye Teknik- og Miljøborgmester, Klaus Bondam (R), der har udtalt (skriftligt), at "Bryghusgrunden [bliver] IKKE rørt før der er fundet en erstatning for legepladsen m.m. som I som forældre og jeres børn kan acceptere."

Bryghusgruppens mission er en københavner vision

Bondams tilsagn er naturligvis en begyndelse. Men Kampen for Bryghusgrunden er ikke alene et spørgsmål om fristed for børn på Bryghusgrunden. Kampen for Bryghusgrunden er et spørgsmål om, at københavnere nu siger stop for bystyrets skalten og valten med københavnernes havnefront og Indre Bys udvikling.

BRYGHUSGRUPPEN arbejder for:

- at fremme livskvaliteten for beboere i Københavns Indre By og tilstødende kvarterer
- at fremme Københavns omdømme som en grøn og historisk bevidst by, der værner om byens unikke historiske og kulturelle herlighedsværdier, herunder dens uvurderlige kulturarvmiljøer i Frederiksholms Kanal, til glæde for byen, borgerne og besøgende
- en borgervenlig anvendelse af Bryghusgrunden, der tilgodeser behovet for leg og rekreativ udfoldelse for områdets institutioner, skole og beboere i harmoni med Frederiksholms og Slots-holmens by- og landskabs-arkitektoniske integritet og enestående kulturarvmiljø
- en forskønnelse og nænsom udvikling af Bryghusgrunden med havne-, have- og legeanlæg i en Bryghushave samtænkt med Søren Kierkegaards's Plads
- at anlægge en næsten ubrudt grøn havnefront mellem Langebro og Nyhavn
- at fjerne den trafikale belastning på Christians Brygge ved at anlægge en nedgravet vej og evt. et underjordisk parkeringsanlæg med ind- og udkørsel på Kalvebod Brygge
- at dokumentere en folkelig protest mod at opføre endnu et byggeri i stål, glas og beton på københavnernes havne-front

- at søge alliancer med almenvælgørende fonde, der støtter princippet om bevarelse af Frederiksholms Kanal-kvarterets uerstattelige kulturmiljø
- at etablere kontakt med arkitekter og andre eksperter og kunstnere, der vil støtte Bryghus-gruppens formål
- at komme med borgervenlig udnyttelse af Chr. d. IV's Pakhus, der støder op til Bryghusgrunden

Jean Nouvel

Den verdensberømte arkitekt Jean Nouvel, der i Danmark bl.a. er blevet kendt i forbindelse med sin udstilling "Louisiana Manifest" på Louisiana i 2005 (udstillingen var i øvrigt finansieret med støtte fra bl.a. Fonden Realdania), skriver mod slutningen af sit Louisiana Manifest:

"Tjen ikke dit levebrød ved at begrænse andres liv! Hvis du ikke elsker, ikke sætter pris på en by, et sted, så skån dem! Skrid. Hvis du ikke vil give, men tage, så kast dig over noget andet! Også kynismen må have sine grænser."

Det er hårde ord. Men Bryghusgruppen og københavnernes ønsker ikke Fonden Realdanias og Københavns Kommunes projekt på Bryghusgrunden/havnefronten. Bryghusgruppen og københavnernes siger ikke Skrid! Men pænt nej tak. Til gengæld vil Bryghusgruppen gerne i dialog med kommunen, Fonden Realdania og andre interessenter om en Bryghushave, der vil vise København fra sin bedste side – en nænsom, men ambitiøs udvikling af kulturmiljøet.

Kontakt og støtte

Bryghusgruppen er som nævnt en gruppe af borgere, der uden finansielle midler har taget kampen op med en af Danmarks rigeste private fonde. At kampen er ulige, er en selvfølge. Men ved at skabe fælles front har folkelige bevægelser og deres almenvælgørende bestræbelser altid kunnet påvirke begivenhedernes gang. Derfor er Bryghusgruppen åben for alle, der ønsker at støtte Bryghusgruppens formål.

Man kan støtte Kampen om Bryghusgrunden og Bryghusgruppens formål på flere måder:

- Give sin egen underskrift på www.talkingpoints.dk/underskrift.html
- Samle underskrifter sammen med andre fra Bryghusgruppen eller alene ved at udskrive underskriftblanketter fra samme hjemmeside
- Gå aktivt ind i Bryghusgruppens arbejde ved at kontakte en af nedenstående personer
 - Talsmand: Jesper Egevang – bryghusgruppen@talkingpoints.dk
 - Talsmand: Leif Vangdrup – bryghusgruppen@talkingpoints.dk
 - Koordinator af underskriftindsamling: Fie Thaning – bryghusgruppen@talkingpoints.dk
- Gå til møder i Bryghusgruppen, der annonceres på Bryghusgruppens hjemmeside under Sidste Nyt (se www.talkingpoints.dk/bryghusgrunden.html)
- Eller blot ved at sprede rygten om Kampen for Bryghusgrunden i sin omgangskreds, på arbejdspladsen eller blandt naboer og genboer og fortælle, at man kan støtte op om kampen blot med sin underskrift.

Bryghusgruppens adresse er:

Bryghusgruppen
 Att. Jesper Egevang
 H. C. Andersens Boulevard 47, 5. th.
 1553 København V

E-mail: bryghusgrunden@talkingpoints.dk

